

Aramızdan Ayrılanlar

Arif Kaya

(1942-2007)

1 Ağustos 1942'de Bilecik'in Kandilli köyünde doğan Arif Kaya, Arifiye İlköğretmen Okulu'nda 5 yıl okuyup Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'na girmiş ve 1965'te Ankara Üniversitesi Matematik Bölümü'nü pekiyi dereceyle bitirmiştir. 1965-1967 arasında öğretmenlik yaptıktan sonra Ege Üniversitesi Matematik Bölümü'nde asistanlık görevine başlamıştır. 1969'da Ege Üniversitesi'nin açmış olduğu bir sınavı kazanarak, İngiltere'de 2 ay süreyle dil okuluna devam etmiştir. TÜBİTAK'ın açtığı bir sınavda Mustafa İnan yurtiçi doktora bursunu kazanmış ve 1970-1972 arasında Okayama Üniversitesi'nde, Prof. Dr.Tominaga yönetiminde doktora çalışmalarına devam etmiştir. 1972'de Ege Üniversitesi'nden doktorasını alan Arif Kaya 1974-75 yılları arasında askerlik görevini yaptıktan sonra ODTÜ'de asistan profesör olarak çalışmaya başlamıştır. 1978-81 arasında Selçuk Üniversitesi'nde ek görevli olarak da çalışan Arif Kaya, Ocak-Eylül 1982 tarihleri arasında, Bowling Green Devlet Üniversitesi'nde ziyaretçi profesör olarak bulunmuştur.

2547 sayılı yasanın ilk günlerinde öğretim üyelerinin kendi kurumlarında profesörlüğe yükseltilmeleri mümkün olmayıp, mutlaka başka bir üniversitede görev yapmaları gerekiyordu. Arif Kaya Ocak-Ağustos 1983 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi'nde 2547 sayılı yasanın 40/b maddesi gereğince görev yapmıştır. Arif Kaya, 21 Eylül 1981 tarihinde profesörlüğe yükseltilerek Ege Üniversitesi'ne atanmıştır. Böylelikle yasanın öngördüğü biçimde yükseltilen sayılı doçentlerden olmuştur.

Arif Kaya hocamız, 1995-1998 arasında Balıkesir Üniversitesi'nde cebir ve topoloji dersleri vermiş ve Mergül Mutlu'nun tez danışmanlığını yapmıştır. Arif Kaya Balıkesir Üniversitesi'nde Pınar Mete ile Alev Kısır'ın, Ege Üniversitesi'nde Nurcan Argaç ve şimdi Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde bulunan Nejdet Batır'ın yüksek lisans derecelerinde da-

nışmanlıklarını üstlenmiştir.

Arif Kaya, Hindistan'da 13-16 Kasım 1997 tarihlerinde yapılan Uluslararası Cebir ve Uygulamaları Toplantısına katılmıştır. ODTÜ, Matematik Bölümü doktora öğrencilerinden Feride Kuzucuoğlu'na da danışmanlık yapan Arif Kaya, Hindistan'daki toplantıda, duyurduğu kuvvetli asal tekyanlı ideal (strongly prime one-sided ideal) kavramı ve temel özelliklerini, Feride Kuzucuoğlu'yla 1996'da geliştirerek, bir halkanın kuvvetli düzenli (strongly regular) olmasının yukarıda anılan ideallerle betimleyerek, Türk matematik dergisi Doğa'da [20 (1996) 395-398] yayımlamıştır.

Arif Kaya'nın Math Science Net kayıtlarına göre yayımlanmış 20'yi aşkın araştırma makalesi bulunmaktadır.

1998'de ODTÜ Matematik Bölümü'nden emekli olmuştur. Arif Kaya 2547 sayılı yasanın 60/b maddesi uyarınca, ODTÜ Matematik Bölümü'ndeki görevine 2000'de tekrar başlamış ve Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'na 28.03.2000 tarihi itibarıyla atanmıştır. Arif Kaya hocamız, 18 Mart Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'ndan 09.02.2001 tarihinde ayrılarak ODTÜ'deki görevine geri dönmüştür.

Mart 2002'de kolon kanseri teşhisi konan Arif Hocamız, 5 yıl bu hastalıkla büyük bir irade ve cesaretle mücadele etmiş ve maalesef 18 Mayıs 2007'de vefat etmiştir. Hastalığı döneminde bile matematikle bağını korumuş, örneğin 23-26 Ağustos 2004 tarihleri arasında Bolu'da yapılan 17'nci Ulusal Matematik Sempozyumu'na "Asal ve Yarı Asal Halkalarda Simetrik İkili Türemeler" bildirisiyle katılmıştır.

Geride iki oğul bırakan Arif Kaya hocamızın, ODTÜ'ye, Ege, Erciyes, Balıkesir ve 18 Mart üniversitelerine yaptığı akademik ve idari katkılar unutulmayacaktır. Demokrat, sevecen, kadirbilir, ilkeli ve sakin kişiliğiyle anılarımızda yaşayacaktır.

Öğrencileri ayakta karşılardı...

Sevgili doktora hocam Arif Kaya'yı ilk kez Ege Üniversitesi üçüncü sınıfta sayılar teorisi dersini alırken tanıdım. O güne kadar aldığım soyut matematik ve soyut cebir derslerinden pek hoşlanmamıştım. Fakat Arif Kaya sayılar teorisi dersini anlattıktan sonra benim gibi cebir derslerinden fazla hoşlanmayan diğer arkadaşlarım da onun bundan sonra açtığı tüm seçmeli dersleri aldı. Ben yüksek lisans yaparken kendisi Ege Üniversitesi'nden ayrılıp daha önce görev yaptığı ODTÜ'ye geri döndü. Yalnız ayrılmadan önce ben ve arkadaşım Nurcan Argaç'a doktora için ODTÜ'ye gitmemizin çok yararlı olacağını söyledi.

Ben de daha sonra onun dediğini yapıp ODTÜ'ye gelerek kendisiyle dokto-

ra çalışmalarına başladım. Doktora çalışmalarım boyunca ve doktoradan sonra da sürekli desteğini hissettim. Beni çok etkileyen özelliklerinden biri, (belki Japonya'da öğrendiği bir özellikti) asla öğrencilerini masasında oturarak karşılamaz her kapıdan girişimizde bizi ayakta karşılar ve kendisi de misafir sandalyesine oturarak konuşurdu. Sağlığına çok dikkat ederdi, özellikle yemeklerden sonra asla çay içmezdi.. Hastalığı boyunca son zamanlara kadar matematiği hiç bırakmadı. Her hastaneye ziyarete gidişimde onun matematik konuşmayı ne kadar çok sevdiğini hissettim.

Sevgili Hocam Arif Kaya'yı hep saygıyla anacağız.

Feride Kuzucuoğlu

Boş sınıfa ders anlatmıştı...

Arif hocamızın kaybını duyunca, onun ad geçtiğinde nasıl hatırlıyorsam yine o hali gözümün önüne geldi: her zaman derli toplu ve çok düzenli oluşu.

Ya yüksek lisansımı yaparken ya da son sınıftayken ondan "rings and modules" dersi almıştım. 1993 yılı olmalı. Bahar dönemi diye hatırlıyorum. Dersin adını kesin olarak hatırlamıyorum. Dersi benimle birlikte 4 ya da 5 kişi daha alıyordu herhalde, yani taş çatlasa sınıfta 5 ya da 6 kişi kayıtlıydık. Bir dersimize arkadaşlardan biri çok ses çıkaran bir kolye takarak gelmişti. Öyle bir kolyeydi ki gerçekten sanki inek sürüsü geçiyor, o boyunlarına asılan çanlar çalıyor gibiydi. Aynen öyle tok bir ses. Arif Bey ders anlatırken girmişti odaya arkadaş, dolayısıyla çan sesi sessizlikte daha da yankılanmıştı. Bir şey demedi ama şöyle bir baktı. Sonra arkadaş çantasından bir defter, kalem vs çıkarmak için eğilip kalktı. Çıka o ses yine çınladı ufak odada. Sonunda rahmetli bize döndü ve Japonya'da bulunduğu sırada başından geçen bir olayı anlattı ki kıssadan hisse alalım: Japonya'da bir ders esnasında öğrencilerden birinin kalemi yere düşmüş, öğrenci ders bitene kadar kalemi almaya çalışmamış bile ve not da alamamış tabii. Dersin sonunda ders

notlarımızı istediğinde "Niye kalemi almadın, not almanı engelledi" diye sorduklarında, "O kalemi düşürürken sizi yeterince rahatsız ettim, aynı zamanda almaya çalışırken de dikkatinizi dağıtabiliyordum, o yüzden yapmak istemedim" demiş. Arif Bey de, "Kalemi düştüğünden beri, bu adam neden eğilip de kalemini almıyor diye düşünüp durmuştum ders boyu, bilmiyor ki benim kafamı böylece daha fazla meşgul etti" diye bir açıklama yapmıştı bize.

Bir keresinde de bahar şenliği sırasındaydı dersimiz herhalde, öğrencilerin hepsi dersi asmıştı, birbirinden habersiz olarak, nasıl olsa filanca derse gitmiştir, ondan notları alırız düşüncesiyle. Hatta ben çok emindim birinin derste olduğundan çünkü ders saatinde odanın yanından geçerken Arif Bey'i ders anlatırken gördüm. Tamam demiştim kendi kendime, notları birinden alırım. Bir sonraki derste arkadaşların hepsinin not peşinde olduğunu görünce anladık ki kimse derse gitmemiş. Arif Bey ona rağmen dersi anlatmıştı; beyaz tahtaya not yazıp, gerekince silerek...

Bu iki anımda da bence onun dürüstlüğü, düşünceliği ve ne yazık ki biraz da "rigid" bir kişiliği olduğunu düşünürdüm. Toprağı bol olsun.

Fethiye Akbulut

Meslektaşlarını Üzdü

Vefatı dolayısıyla Arif Kaya'ya Tanrı'dan rahmet yakınlarına başsağlığı dilerim.

A.Turan Gürkanlı

Prof. Dr. Arif Kaya'nın elim kaybindan fevkalade büyük üzüntü duydum. Kendisine ulu Tanrı'dan rahmet, tüm ODTÜ camiasına, ailesine, yakınlarına ve öğrencilerine sabırlar dilerim.

Hülya Şenkon

Prof. Arif Kaya'nın vefatına son derece üzül-düm. Kendisine Tanrı'dan rahmet, ailesine, sevenlerine, öğrencilerine, ODTÜ Matematik Bölümüne ve tüm Matematik camiasına baş sağlığı diliyorum.

Mefharet Kocatepe

Soldan sağa: Cesim Çelik, Mahmut Kuzucuoğlu, Feride Kuzucuoğlu (arkada, çocuğuyla), Cemal Koç ve hemen arkada eşi Rukiye Koç, Hülya Şenkon ve Arif Kaya Bolu İzzet Baysal Üniversitesi'nde

Eski, candan bir arkadaşımı kaybetmekten üz-günüm. Allah rahmet eylesin.

Barış Kendirli

Değerli meslektaşım Prof. Dr. Arif Kaya'nın kaybindan çok üzüntülüyüm. Arif Bey, çalışkanlığı, örnek davranışları, cana yakınlığı, halka kuramına değerli katkıları ile unutamayacağım bir bilim adamı, değerli bir arkadaşım. Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar, geride kalanlara uzun ömürler dilerim.

Abdullah Harmancı

Arif'in vefatını Antalya'da öğrendim. Çok ama çok üzüldüm. Çok değerli ve sadık bir arkadaşım ve çok iyi bir matematikçiydi. Son derece sakin, titiz ve düzenli bir kişiliği vardı. Kendisine Ulu Tanrı'dan rahmet, ailesine, yakınlarına, ODTÜ Matematik Bölümü'ne ve matematik topluluğuna baş sağlığı dilerim.

Ali Osman Asar

Vefatı dolayısıyla Arif Kaya'ya rahmet diler, matematik camiasına ve yakınlarına taziyelerimi sunarım.

Mert Çağlar

Değerli hocamız Prof. Dr. Arif Kaya'nın vefatından çok üzüntülüyüm. Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır, geride kalanlara uzun ömürler dilerim.

Öznur Gölbaşı

Yaptığı işi ciddiye alırdı...

ODTÜ'de Arif Kaya hocamızdan, adıyla özdeşleşmiş "Rings and Ideals" ve "Rings and Modules" derslerini almıştım. Sanırım, derslere beyaz önlük giyip gelen tek hocamız Arif Kaya'ydı. Hocamız, istisnasız her sınavda "Chinese Remainder Teoremi"nin ya kendisini ya da bir uygulamasını sorardı.

Her dersin sonunda, tahtayı silerdi, bunu daha sonraki derse gelecek hocaya saygı olarak açıklardı.

Derslerde, azıcık gürültü ya da konuşma olsa, yüksek öğrenim için gittiği Japonya'da, tanık olduğu bir olayı anlatırdı: "Derste, bir arkadaşımız kalemini düşürdü. Kalemi yerden almaya bile çalışmadı. Dersin sonuna kadar, sadece tahtayı izledi. Sonra, neden almadığını öğrendim. Kalemini

düşürerek, bir rahatsızlık vermiş, dersin akışını bozmuştu, almaya çalışarak ikinci bir rahatsızlık vermek istememişti."

Tanık olmadığım, ODTÜ efsanelerinden biri de şöyleydi: 1980 öncesi, zaman zaman ODTÜ'de öğrenciler dersleri boykot ediyorlar. Arif Hoca derse giriyor, derste kimse yok. Hocam, tahtayı siliyor, dersini anlatıyor, tekrar siliyor ve sonra gidiyor. Boyle bir efsanenin hocamıza yakıştırılmasının nedeni, kendisinin titiz, disiplinli, yaptığı işi ciddiye alan iyi bir matematikçi olmasındandır.

Arif Kaya, varlığıyla ülkemize çok iyi bir matematikçi kazandırmıştır ve ölüm bu kazancı yok edemeyecektir.

Erdal Karapınar
İzmir Ekonomi Üniversitesi

Balıkesir Üniversitesi'nin yeni kurulduğu yıllar... Hacettepe Üniversitesi'nde yüksek lisansa başlamıştım. O dönemki bölüm başkanımız Doğan Çoker hocamın yönlendirmesiyle ben ve birkaç arkadaşım Balıkesir'e geldik. Cebirle ilgilenmeye karar verdiğimde, Turgut Başkan hocam, istersem Arif Hoca'yla halkalar teorisi çalışabileceğimi söyledi. O zamanki sevincimi hatırladığımda hüzünleniyorum, gözlerim doluyor. Sadece bana değil, o dönem Balıkesir'de yüksek lisansa başlayan herkese anlattı halkaları Arif Hoca. Üstelik aradaki mesafeye aldırmadan on beş günde bir Ankara'dan Balıkesir'e gelerek... Her görüşmemizde sorularımı sabır ve titizlikle açıklardı. Tezimin kırmızı kalemle özenle düzelttiği nüshalarını hâlâ saklıyorum. Emegiini ödeyemem hocam. Huzur içinde uyu...
Pınar Mete

Kendisinden "Number Theory" ve "Ideals and Rings" derslerini aldığım sevgili hocam Arif Kaya'nın kaybindan büyük üzüntü duyuyorum. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum. Ailesinin ve matematik caimasının başı sağolsun.

Müjdat Kaya

Arif Bey'in vefatını bugün öğrendim. Sevgili hocamıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilerim.

Tuncay Başkaya

Sayın Arif Kaya ile Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde bir yıl çalıştık. Allah rahmet eylesin.

Yunus,

Bir garip öldü diyeler,
Üç gün sonra duyalar,
Soğuk suyla yuyalar,
Şöyle garip bencileyin...

demiş. Arif'in ölümünü neden üç gün, beş gün değil de tam bir hafta sonra duyduk?

Mehmet Can

Değerli bilim adamımızla Bakü'de yapılan Türkiye-Azerbaycan Matematik Sempozyumu'nda beraber olmuştuk. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine, ODTÜ Matematik Bölümü'ne ve Türk matematik dünyasına başsağlığı diliyorum.

Ömer AKIN

Çok değerli bilimadamı ve güzel insan Prof. Dr. Arif Kaya'nın vefatı nedeniyle üzgünüz. ODTÜ Matematik Bölümü'ndeki tüm arkadaşlara ve yakınlara

rına başsağlığı diliyorum. Allah rahmet eylesin.

Prof. Dr. Kenan Taş

Bölümümüze lisansüstü dersler için geldiği yıllarda tanıma fırsatı bulduğum değerli hocamız Prof. Dr. Arif Kaya'nın vefat haberini almaktan büyük üzüntü duydum. Kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına, sevenlerine ve ODTÜ Matematik Bölümü'ne sabır ve başsağlığı diliyorum.

Recep Şahin

Prof. Dr. Arif Kaya'nın vefatı nedeniyle üzüntülerimizi bildirir, ailesine ve ODTÜ Matematik Bölümü'ne başsağlığı dileriz.

Sennur Somalı

Eski bölüm arkadaşım, değerli matematikçi Arif Kaya'nın vefatını derin üzüntüyle öğrendim. Uzun zamandır karşılaşmamıştık ama aklımda hep güler yüzlü, cana yakın, arkadaşça görüntüsüyle yer etmişti. ODTÜ Matematik Bölümü'ne ve matematik camiamıza başsağlığı diliyorum. Allah rahmet eylesin.

Uluğ Çapar

Değerli bir matematikçi abimizi kaybetmenin üzüntüsünü tüm matematik camiasıyla paylaşırken kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Yaşar Polatoğlu

